

CATEDRA „RELAȚII ECONOMICE INTERNAȚIONALE”

PROGRAMA PENTRU ADMITERE LA DOCTORAT

la specialitatea 18.00.14 „Economie Mondială; Relații Economice Internaționale”

Capitolul I. Fundamentele economiei mondiale

- Conceptul de economie mondială.
- Trăsături specifice și etapele procesului de formare și dezvoltare a economiei mondiale contemporane.
- Factorii procesului de formare și dezvoltare a economiei mondiale.
- Formele principale de relații economice în economia mondială.
- Economii naționale – celulele de bază ale economiei mondiale contemporane.
- Diviziunea mondială a muncii. Tipurile de specializare internațională.
- Relațiile economice internaționale. Cauzele principale de dezvoltare a relațiilor economice internaționale. Forme principale ale relațiilor economice internaționale.
- Esența relațiilor economice internaționale.
- Circuitul economic mondial.
- Unele elemente teoretice privind relațiile economice internaționale: teoria costurilor comparative de producție și a avantajelor relative, teoria factorilor de producție, teoria liberului schimb, teoria egalizării prețurilor a factorilor de producție și a veniturilor, teoria balanței de plăți, teoria politicii economice, abordările marxiste cu privire la relațiile economice internaționale (acțiunea legii valorii pe plan internațional).
- Piața mondială: definirea pieței mondiale; cauzele de apariție a pieței mondiale; factorii ce contribuie la evoluția pieței mondiale; etapele de constituire a pieței mondiale; sistem diversificat; micro sisteme.
- Ordinea economică mondială.
- Noua ordine economică mondială.
- Interdependențele în economia mondială.

Capitolul II. Complexul economic național.

- Crearea complexului economic național și implicațiile lui.
- Complexul economic național și independența economică.
- Economia națională și interdependența economică dintre diferite țări.
- Tipologia economiilor naționale. Țări cu economia de piață dezvoltată. Țările în curs de dezvoltare. Țările cu nivelul mediu de dezvoltare.

Capitolul III. Cooperarea economică internațională.

- Conceptul de cooperare economică internațională: definirea cooperării economice internaționale; premisele și factorii ce au determinat apariția cooperării economice internaționale.
- Aspectele și formele de manifestare ale cooperării economice internaționale: cooperarea internațională prin societăți cu capital autohton și străin (societăți mixte); coproducția între societăți cu activitate în țări diferite; subproducția (subcontractare); livrarea de echipamente și utilaje pe credit rambursabil în produse; cooperarea tehnico-științifică internațională; cooperarea financiar-bancară internațională.

Capitolul IV. Integrarea economică interstatală.

- Analiza conceptului de integrare economică.
- Factorii integrării economice interstatale.
- Principalele forme de integrare economică interstatală.
- Avantaje generale ale integrării economice interstatale.

Capitolul V. Organizațiile Economice Internaționale

- Necesitatea apariției organizațiilor economice internaționale.
- Tipuri și forme ale organizațiilor economice internaționale
- Organizațiile economice internaționale ale țărilor dezvoltate. Premisele integrării economice. Principalele etape ale integrării economice în Europa Occidentală și în cele 4 regiuni importante ale lumii.
- Alte zone și forme de integrare economică interstatală. Integrarea economică Africană. Zona de Cooperare Economică a țărilor Mării Negre. Inițiativa Centrală Europeană (I.C.E.).

Capitolul VI. Instituționalizarea relațiilor economice internaționale

- Evoluția Sistemului Națiunilor Unite. Carta Națiunilor Unite. Originea, scopurile, principiile S.N.U.
- Bugetul Națiunilor Unite.
- Structura Sistemului Națiunilor Unite și mecanismul său de funcționare: Organizația Națiunilor Unite; instituțiile (agențiile) specializate, autonome; principalele direcții de acțiune a Națiunilor Unite în domeniul economic; deceniile ONU pentru dezvoltare și strategia internațională a dezvoltării economice.

Capitolul VII. Sistemul relațiilor economice internaționale

- Evoluția relațiilor economice internaționale.
- Circuitul economic mondial.
- Unele elemente teoretice privind relațiile economice internaționale: teoria costurilor comparative de producție și a avantajelor relative, teoria factorilor de producție, teoria liberului schimb, teoria egalizării prețurilor a factorilor de producție și a veniturilor, teoria balanței de plăți, teoria politicii economice, abordările marxiste cu privire la relațiile economice internaționale (acțiunea legii valorii pe plan internațional).

Capitolul VII. Comerțul internațional și politicile comerciale contemporane

- Principalele fluxuri și direcția de evoluție ale comerțului internațional cu mărfuri.
- Politicile comerciale internaționale și incidențele lor asupra comerțului internațional.
- Politicile tarifare și netarifare: politica vamală; politici netarifare (protecționismul netarifar).
- Politica promoțională și de promovare a exporturilor.
- Rolul GATT (OMC) și UNCTAD în domeniul politicilor comerciale contemporane: Acordul General pentru Tarife și Comerț (GATT-OMC); Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD).
- Tratatelor și acordurile economice internaționale.
- Comerțul exterior și politica comercială a Moldovei în perioada de trecere la economia de piață.
- Evoluția comerțului exterior în Moldova în anii 1989, 1990, 1997.

Capitolul IX. Investițiile internaționale

- Investițiile internaționale: definire, forme, factori determinativi: factori specifici firmei; factori locaționali; fluxuri internaționale de investiții: tendințe actuale.
- Triada: S.U.A, Japonia, Europa.
- Politica investițiilor străine (internaționale).
- Investițiile străine în Moldova: regimul instituțional și legislativ; stadiul actual al investițiilor în Moldova.

Capitolul X. Relațiile și politicile financiar-monetare internaționale

- Sistemul financiar-monetar internațional.
- Evoluția sistemului monetar internațional.
- Cadrul instituțional al relațiilor financiar-monetare internaționale. Fondul Monetar Internațional (FMI).
- Strategii și instrumente de politică financiar-valutară: cursul de schimb și politica valutară, creditul internațional.
- Forme de cooperare monetară pe plan regional. Sistemul monetar european.
- Politica financiar-valutară în Moldova: sistemul instituțional: rolul Băncii Naționale; politica valutară în Moldova.

Capitolul XI. Managementul Tranzacțiilor economice internaționale

- Managementul internațional: definire, funcții, metodice: definirea managementului: funcțiile managementului internațional.
- Organizarea afacerilor economice internaționale: exportul – importul direct, exportul – importul indirect.
- Firma cu activitate de export: organizare, funcții.
- Sistemul informațional și decizia în afacerile internaționale.

Capitolul XII. Societățile transnaționale și impactul lor asupra economiei mondiale

- Trăsături caracteristice. Definirea noțiunii. Managementul societății transnaționale.
- Posibilități de expansiune. Strategii specifice.
- Implicații expansiunii societăților transnaționale. Posibilități de cooperare.

Capitolul XIII. Marketing și conjunctura piețelor internaționale

- Conceptul de marketing internațional.
- Definiția și componentele conjuncturii economice.
- Metodologia și tehnicile cercetării piețelor externe: definirea și organizarea cercetării; metodologia și organizarea cercetării conjuncturii piețelor externe, evaluarea dimensiunilor pieței.
- Politica, strategie și marketing mix: politica și strategia de marketing; marketing mix; produsul în marketingul internațional; activitatea promoțională, politica de distribuție; prețurile internaționale.
- Programul de marketing în strategia relațiilor economice externe.

Capitolul XIV. Negocierea și contractarea internațională

- Negocierea comercială internațională: definire, caracteristice; pregătirea negocierilor; desfășurarea tratativelor, tehnici de negociere.
- Contracte internaționale: definire, categorii.
- Negocierea principalelor clauze contractuale: obiectul contractului; negocierea prețului extern, negocierea condițiilor de livrare și plată; contractele tip.
- Derularea tranzacției internaționale: livrarea mărfii; plata internațională: modalități și instrumente.

Capitolul XV. Tehnici comerciale și de cooperare internațională

- Operațiuni comerciale combinate: definire, categorii, factori, promotori; operațiuni în contrapartidă; operațiuni de Switch.
- Tehnici comerciale de transfer internațional de tehnologie: comerțul cu brevete de invenții; comerțul cu know-how; franchisingul; activitatea de consulting – engineering.
- Tehnici de cooperare economică internațională: cooperarea în producție, cooperarea tehnico-științifică.

Capitolul XVI. Licitările și Bursele internaționale de Mărfuri

- Licitările internaționale: licitațiile: definire, clasificare; licitațiile pentru vânzare de mărfuri (auțiuni); licitațiile de cumpărare (de import). Conținut, avantaje și limite.
- Bursele internaționale: definirea pieței bursiere, categorii; organizarea și funcționarea bursei de mărfuri; tehnica tranzacțiilor de bursă.

Capitolul XVII. Finanțarea tranzacțiilor internaționale

- Finanțarea tranzacțiilor internaționale: conținut, caracteristici.
- Tehnici de finanțare internaționale pe termen scurt: creditul de export; scontarea și forfetare; factoringul.
- Tehnici de finanțare internaționale pe termen mediu și lung: finanțarea prin leasing; tehnica finanțării prin eurocredite; tehnica finanțării pe piața euroobligațiunilor.
- Rolul pieței financiar-valutare în finanțarea tranzacțiilor internaționale: piața valutară – caracteristici, mecanism; piața titlurilor financiare, bursele de valori.

Capitolul XVIII. Eficiența și riscul în tranzacțiile internaționale

- Efectele economice ale schimburilor internaționale: efectul structural; efectul valoric (de eficientizare); efectul valoric (de raport de schimb); efectul de antrenare (de multiplicare).
- Rentabilitatea tranzacțiilor internaționale.
- Riscul în tranzacțiile internaționale: definirea riscului; riscul de preț, riscul valutar.

Capitolul XIX. Locul Republicii Moldova în economia mondială

- Caracteristica nivelului de dezvoltare a economiei Republicii Moldova la sfârșitul anilor '80 și începutul anilor '90.
- Distorsiuni fundamentale în economia Moldovei.
- Necesitatea restructurării radicale. Căile tranzacției la economia de piață.
- Relațiile economice internaționale ale Moldovei. Necesitatea unei specializări internaționale eficiente.

Bibliografia

1. Albu Al., Ciurel Violeta – Contrapartida în relațiile economice internaționale. București, 1991.
2. Bari Ioan – Economia Mondială. Editura didactică și pedagogică. București, 1994, 1997.
3. Bari Ioan, Dumitrescu St. – Șansele unei lumi, Editura politică. București, 1988.
4. Brown Lester – Problemele globale ale omenirii. Editura Tehnică 1988 și ediția 1992. București.
5. Cristureanu Cristiana – Economia și politica turismului internațional. Casa editorială pentru turism și cultură ABEONA. București, 1992.
6. Dumitrescu St. (coordonator) – Economia mondială, manual. Editura didactică și pedagogică. București, 1992.
7. Dumitrescu St. (coordonator) – Economia mondială, manual. (Universitatea Româno-Americană) Editura Interprint. București, 1994.
8. Danciu Victor – Marketing internațional. Universitatea Brâncoveanu. București, 1993.
9. Ion Galaju – Economia mondială. Complexul economic național. Chișinău, 1995.
10. Ion Galaju – Economia mondială. Relațiile comerciale internaționale. Chișinău, 1994.
11. Ion Galaju – Economia mondială. Transferul Internațional de Tehnologie, Chișinău, 1994.
12. Kirițescu Costin – Relațiile valutar-financiare internaționale. București, 1978.
13. Munteanu Costea, Vâlsan Călin – Politica investițiilor internaționale de capital. Lito ASE. București 1992.
14. Marin George, Puiu Al. (coordonator) – Dicționar de relații economice internaționale. Editura Enciclopedică. București, 1993.
15. Negruș Mariana – Finanțarea schimburilor internaționale. Editura Numanitaș. București, 1991.
16. Nicolae Ec. Ștefan (coordonator) – Conjunctura Economiei Mondiale. București, 1991.
17. Nicolae Ec. Ștefan (coordonator) – Conjunctura Economiei Mondiale. București, 1992.

18. Puiu Al. (coordonator) – Economia mondială. București, 1993.
19. Puiu Al. – Managementul în afacerile economice internaționale. Editura „Independența economică”. București, 1992.
20. Popa Ioan (coordonator) – Tranzacții internaționale. Politici. Tehnici. Instrumente. București: Lito ASE, 1993.
21. Popa Ioan (coordonator) – Tranzacții comerciale internaționale. București, 1997.
22. Pralea Spiridon, Ignat Ion – Economie mondială. Iași, 1994.
23. Suta Nicolae – Comerț internațional și politici comerciale contemporane. Editura ALL. București, 1995. Cap. III și Cap. IX.
24. Stoian Ion, Stoian Mihai, Dragnea Emilia – Comerț Internațional. Tehnici și produceri. Vol. I și Vol. II. București, 1997.
25. Tănase Petre – Econologie Internațională. Teoria și practica relațiilor economice internaționale. București, 1992.
26. Toma Georgescu – Negocierea afacerilor. Ghid practic. Galați: Porto – Franco, 1992.
27. Vaiculescu Dan – Negocierea - formă de comunicare în relațiile interumane. Editura Științifică. București, 1991.
28. Bernard Lassudri (duchene) – Economie Internationale. Paris, 1990.
29. Denis Auvers – Economia mondială. București – Paris, 1991. Vol. I, II.
30. Peter H. Lindert - Economie Internationale, prezentat de Bernard Lasandris-Duchene, profesor a l'Universite de Paris. Paris, 1986.
31. П. Х. Линдерт – Экономика мирохозяйственных связей. Traducere din limba engleză în limba rusă de O.V. Ivanov. Moscova, 1992.
32. Peter H. Lindert - Internationale economica. California, 1986.
33. Peter H. Lindert - Экономика мирохозяйственных связей. Moscova, 1993.
34. Maurice Bye – Relations economiques internationales. Dallas – Paris, 1987.